

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

DEMONSTRACIJE V BOSTONU DO- DEJO NARATE

BILA JE MAJHNA SKUPINA BIVŠIH VOJAKOV.

Izvršila se je vosemo v redu in
miru.

Boston, Mass.—(F. P.)—Boston ne bo obdržal več demonstracij za mir na dan premirja, ako je bo lahko zabranila majhna skupina bojevnikov vojnih veterani. Bostonke družine, ki so ponosne na patrijotizem, ki so ga podedovale, so bile zelo razburjene zaradi bivših vojakov, ki hočejo ohraniti spominski dan za sebe in tiste, ki so padli v vojni, ki so se udeležili pohoda, ki so ga priredile nekatere cerkvene in druge organizacije.

Mala deklica je nosila praporec z napisom Shermanovega izreka "vojna je pekel." Član Velike armade je nosil George Washingtonov izrek: "Moja najiskrenejša želja je, da se vojna odpravi s sveta." Sledila je četica deških stozolodcev (bojskavtov) z napisom: "Napravite pluge iz mečev." Nekateri vojni veterani so sledili povorki do Boston Commons in so godrnjali na glas. Zdelo se je, da hočejo stopiti v akcijo, pa so odšli dalje okoli velike govornice, ko so nastopili tujezemski govorniki, med njimi en Nemec in en Avstrijec.

Governor Alvin Fuller je komentiral po kronanem inspiciranju pohoda, da je socialistični prapor dal stvari naseljenju politično lice, davi se je hotelo dramatizirati željo, ki je v arhiv vseh Američanov že trajnim dnevu premirja. Governor tudi ni bil zadovoljen z napisom: "Verovali smo v mir leta 1917, pa še danes verjamemo vanj." Župan Curley ni hotel inspicirati parade, čes, da so se pohoda udeležili tudi organizacije in ljudje, ki so bili v vojnem času nepatrijotični in so postali pacifisti. Pri tej mirovni demonstraciji je sodelovalo okrog 75 skupin, vseh pa Y. M. C. A., Y. W. C. A., Ligo židovskih žena, Rešilno armado, učilšča Radcliff, Tuft, Jackson in Emerson in bostonsko univerzo. Poleg teh je bilo precej cerkvenih in mirovnih organizacij.

VELIK JAVEN LJUDSKI SHOD V SHEBOYGANU, WIS. DNE 26. NOVEMBRA T. L.

ob dveh popoldne v Fludernikovih
prostorih, 835 Indiana Ave.

Na dnevnem redu je: Debata
med rev. Černetom in gl. odborniki
S. N. P. J.

Shod je sklical tukajšnje
društvo šte. 344 S. N. P. J.

Na shod je bil povabljen tudi
rev. Černe, da lahko dokaže korupcijo,
ki jo je očital v Amerikanskem
Slovenku gl. odbornikom Slovenske
narodne podporne jednote. Zajamčena
mu je svoboda govora. Rev. Černe še
ni odgovoril, toda upamo, da se
odzove in dokaže, kar je v listu
trdil. Na ta shod pridejo prav
zanesljivo člani gl. odbora, da
odgovore na očitke rev. Černeta.
Ako rev. Černe izostane, se bo
shod vseeno vršil.

Rojaki! Člani S. N. P. J. Udeležite se tega shoda v največjem številu, da se prepričate, na kateri strani je resnica. Nič ne naj ne izostane od tega shoda. Na svidenje na shodu!

Odbor društva
šte. 344 S. N. P. J.

Komunistični govornik v Mehiki odstavljen.

Mexico City, 17. nov. — Aurelio Manrique, komunistični govornik države San Luis Potoci, je bil včeraj odstavljen. Odstavila ga je državna legislatura sporazumu s predsednikom Callesom.

Pregled dnevnih dogodkov

S. N. P. J.

Obsežna kampanja za pridobivanje novih članov v Clevelandu. Jednota je izdala zgodovinsko knjigo "Ameriški Slovenci."

Ustanovitev društva slovenske mladine v Chicagu.

Odgovor gl. predsednika na izjavo rev. Omana.

Javen ljudski shod v Sheboyganu.

Amerika.

Demonstracije na dan premirja v Bostonu vznemirjajo nekatere prebivalce.

Trgovski tajnik Hoover se prizadeva za kontrolo kave.

Prenapeta prohibicionistična dektiva v New Yorku sta zletela.

Občinska hidro-električna centrala v Kaliforniji se izplačuje.

Odlčni zdravnik priporoča umno porodno kontrolo.

Chicago zahteva vodno pot do morja.

Po svetu.

Prvo zborovanje angleškega parlamenta je bilo viharo.

Siraki voditelji apelirajo na ligo narodov.

Pri volitvah v Avstraliji je dobila delavska stranka največ glasov.

Socialisti so zmagali v praških volitvah.

"Ameriški Slovenci"

Knjiga, prvo veliko delo te vrste, ki vsebuje zgodovino Slovencev v Ameriki v splošnem in naše jednote posebej, je izšla.

AMERIŠKI SLOVENCİ. Pregled splošne zgodovine Zdravstvenih društev, slovenskega naseljevanja in Slovenske narodne podporne jednote. Knjiga je ilustrirana s vsemimi slikami. Spisatelj: J. Zavertnik. Izdala in založila Slovenska narodna podporna jednota v Chicagu leta 1925.

Tako se imenuje knjiga v velikem formatu, ki ima 692 strani, je fino vezana in ki je izšla te dni. Tiskana je bila v tiskarni S. N. P. J. Cena knjige je \$5.00.

Knjiga je po obsegu in vsebini največje slovensko knjižno delo te vrste, kar jih je do danes izšlo v Ameriki. Delo je imelo biti izdano ob dvajsetletnici S. N. P. J., a se je zakasnelo, ko je bil narejen sklep, da se mora tiskati v enotni lastni tiskarni. Kljub temu ni nič zamujena.

Knjiga "Ameriški Slovenci" je razdeljena v štiri dele. Prvi del obsega splošno zgodovino Zdravstvenih društev. Ta del ima 16 poglavij. Drugi del nosi naslov "Delavske gibanje" in ima dva poglavja. Tretji del je "Naseljevanje Slovencev in naselbine". Najprej je splošen pregled naseljevanja in življenja ameriških Slovencev, nato pa sledi zgodovinski pregled naselbin po državah v Uniji in v Kanadi. Četrty del je posvečen Slovenski narodni podporni jednoti in obsega sedem poglavij.

Knjiga vsebuje čez 200 slik in portretov dogodkov, krajev in osebnosti iz ameriške zgodovine, delavskega gibanja in našega društvenega življenja. Slike so večinoma izvirne in predstavljajo stare naseljenke, naša društva, narodne domove in kraje.

Ena tretjina knjige se bavi z ameriško zgodovino, drugi dve tretjini pa z zgodovino slovenskih naselbin in S. N. P. J.

Knjiga ni namenjena samo članom naše jednote, pač pa mora zanimati vse rojake v Ameriki v splošnem. Zato upamo, da pridno sežejo po isti in da bo prva izdaja kmalu razprodana. Naroča se pri upravnštvu Prosvete.

12 ruskih grafičarjev obsojenih na smrt.

Moskva, 17. nov. — Višje sovjetsko sodišče v Leningradu je včeraj obdalo na smrt dvanaest uradnikov radi poverjenosti več ko dveh milijonov rubljev v pristanišči in carinski upravi.

POOBČINJENE NAPRAVE SE IZPLAČUJEJO

MESTO V KALIFORNIJI TO DOKAZUJE.

Mestna hidro-centrala se je izplačala za dobičkanosno.

Washington, D. C.—Redding je mesto v Kaliforniji, ki šteje pet tisoč prebivalcev. Nahaja se v dolini reke Sacramento. To mesto bo lahko senator Norris navedel kot zgled, kadar bo zagovarjal predlog, da Muscle Shoals ostane ljudska lastnina in da se električna hidro-centrala zgradi in obratuje pod vladno kontrolo, mesto da pride pod kontrolo General Electric trusta za električno silo. Judson King, tajnik Narodne lige za ljudsko vlado, je priobčil članek v strokovnem glasilu organizacije strojnikov, ki dokazuje, kako se izplačuje električna hidro-centrala mesta Reddinga, ki je njegova lastnina.

Prebivalci tega mesta so odglasovali v mesecu decembru leta 1921, da prevzame od Pacific Gas & Electric kompanije, pacifične roke trusta za električno silo, razsvetljavo svojih cest in ulic. Mesto je plačalo kompaniji \$57,000 za napravo, ki je oddajala električno silo, dovajajočo silo po vodilnih žicah iz gorovja, kjer so napravljeni jesovi in montirani potrebni stroji. Odkar je mesto kupilo napravo za oddajanje električne sile, je obdržalo stare cene in je kljub temu napravilo \$116,312.50 dobička v treh letih in pol. Mesto je pomnožilo vlogo za \$55,654.32. Čisti dobiček v zadnjem letu je znašal \$35,573.34.

Mesto tiakuje s tem dobičkom svoje ceste in ulice, gradi svoja kopališča in je znižalo dnevno mero od \$1.45 na en dolar.

Apel sirskih voditeljev na ligo narodov

Rebelni Druzi porazili kristjansko armado in okupirali štiri mesta.

Carigrad, 17. nov. — Emir Arelan, eden voditeljev rebelnega sirskega ljudstva, je na potu v Ženevo, kjer bo kot pooblaščenec sirski hrodiv apeliral na ligo narodov, naj odvzame Franciji mandat Sirije.

Bejrut, Sirija, 17. nov. — Armada kristjanskih prostovoljcev iz Lebanona je bila včeraj katastrofalno porazena v bližini Sidona (Sajdaj) v ljuti bitki z vstaškimi Druzi. Kristjanska armada, katero so obožili Francozi, je dobila na pomoč oddelek francoskih čet, toda brez uspeha. Francozi so s strojnimi ubili okrog 300 Druzov predno so pobegnili. Druzi so okupirali štiri mesta in se nahajajo še 25 milj od Sidona.

London, 17. nov. — Depesha iz Jeruzalema sporoča, da so Angličji v Palestini poslali svoje čete na mejo ob Jordanu.

Volitve v Čehoslovakiiji

Socialisti zmagali v Pragi. Po prvih vesteh je vladna koalicija obdržala večino.

Praga, Čehoslovakiija, 17. nov. — Prva poročila o izidu včerajšnjih splošnih volitev v Čehoslovakiiji dajejo vtis, da je vladna koalicija obdržala večino, katero je imela v prejšnji zbornici. V Pragi so zmagali socialisti na celi štiti. Konflikt med vlado in katoliško cerkvijo je bilo glavno vprašanje v volilni kampanji.

DOPIŠNIKOM.

Radi številnih razprav smo bili primorani odločiti večje številne dopisov. Prosimo, da prizadeti ne upoštevajo. — Uredništvo.

Društvo naše mladine ustanovljeno v Chicagu

Ta rojeni člani, ki so izšli iz mladinskega oddelka, se združijo v posebnem društvu, ki bo poslovalo v angleškem jeziku. Društvo bo gojilo svoje zabave.

Chicago. — Zadnji petek je bil v dvorani S. N. P. J. storjen prvi korak za ustanovitev prvega društva slovenske mladine v naši jednoti. Sestalo se je okrog 20 fantov in deklet, večinoma takih, ki so prestopili iz mladinskega oddelka v oddelek odraslih članov, ko so dopolnili 16 let. Ko so si razložili namen sestanka in izmenjali vsak svoje ideje, so sklenili, da ustanove sami svoje društvo S. N. P. J., v katerega upajo pritegniti vse mlade, tu rojene člane in članice, ki so danes rastreseni po vseh društvih naše jednote v Chicagu in takorekoč izgubljeni med odraslimi člani. Mladi govorniki so poudarjali, da jim je težko hoditi na seje, ker govorijo slabo slovenski in valed tega mladina izgubila interese za naša društva in jednote. Ne počuti se domače. Iz tega razloga je nujna potreba, da se mladina organizira ločeno in vodi svoje društvo v angleškem jeziku, ki ji teče bolj gladko in da v svojem društvu ohrani kompaktnost slovenskega naraščaja v tem velikem mestu. Društvo bo lahko gojilo svoje zabave in športe, ki jih najbolj ljubi in s tem pritegnilo nase tudi druge mlade Slovence in Slovenke, ki se niso pri naši jednoti.

Izvoljen je bil provizorični odbor in zaključeno je bilo, da se pošlje prošnja za sprejetje v jednote. Na prvi seji se je priglasilo dvajset članov in članic. Priljubljenja seja se vrši enkrat v decembru; datum bo naznanjen v Prosveti. Kampanja za nove člane je še v teku in mladi voditelji upajo, da bodo na prihodnji seji lahko podvojili sedanje število.

Začani odbor prvega mladinskega društva je sledeči: Anne Golob, predsednica; Helen Underwood, podpredsednica; August Kramarich, tajnik; Anne Vogrich, zapisničarka; Oscar Godina, blagajnik.

Novo društvo je tudi sprejelo resolucijo za angleški mesečnik, kar se tiče iniciative, ki gre na splošno glasovanje.

Novemu društvu želimo obilo uspeha. Naša mladina v drugih naselbinah, na noge! Bodočnost S. N. P. J. je v naši mladini.

Volilni izid v Avstraliji

Delavska stranka je dobila največ glasov, ni pa porazila vladne koalicije.

Sydney, N. S. W., Avstralija, 17. nov. — Popolni izid sobotnih volitev v Avstraliji je sledeči: Vseh glasov je bilo oddanih 2,500,000. Od teh so dobili laboriti 1,148,000, nacionalisti 1,104,000, "country party" (velefarmarji) 242,000, neodvisni 12,000.

Ker nacionalisti in "country party" tvorita vladno koalicijo, imata večino in Bruce-Pagejeva vlada ostane na krmilu.

Vladna koalicija ima 46 poslancev, delavska stranka pa 29. Delavski glasovi so se od zadnjih volitev malone podvojili, toda zakon prisilnih volitev je obenem pomnožil tudi glasove nasprotnih strank. Dvajset odstotkov volilcev se ni udeležilo volitev in plačati morajo kazen \$10 vsak, kar prinese vladi približno pet milijonov dolarjev.

Fašisti nalozijo plačila ameriških dolgov.

Rim, 17. nov. — Genovska trgovska zbornica je objavila apel, da naj milijon Italijanov daruje po en dolar za vsako letno plačilo dolga Ameriki. Vse trgovske zbornice v Italiji so se pridružile tej kampanji.

Agitacije za "Prosveto"

KAMPANJA ZA S. N. P. J. V CLEVELANDU

Obsežno kampanjo za pridobivanje novih članov so društva uvedla zlasti radi nizke pristopnine, ki je še v veljavi do novega leta. V Collinwoodu sta se združili društvo "V boj" in žensko društvo "Planinski raj" št. 185.

LEPA PRILIKA ZA PRISTOP K S. N. P. J. V CLEVELANDU.

Cleveland, Ohio. — Društvo "Primož Trubar" št. 125 S. N. P. J. je na redni mesečni seji dne 20. oktobra sklenilo opustiti v mesecih november in december vse prispevke pri pristopni novih članov. Samo assessment se plača na glavni urad, vse drugo je prosto. Ker bo po novih pravilih po novem letu večja pristopnina kot po sedanjih pravilih, je priporočljivo, da se poslužite prilike takoj.

Člani, ki imate nove kandidate, jih pripeljite na prihodnjo sejo. Povrhu dobite od vsakega novega člana še po \$1 nagrado. Posebno društvo apelira na one člane, ki še nimajo svojih otrok zavarovanih pri društvu, kamor spadajo. Vpišite jih sedaj, ko je vse prosto! Društvo je tudi sklenilo, da za prvi mesec plača assessment. To je tudi članov dolžnost, ako hočete napredovati pri društvih.

Ne vpisujte svoje mladine v tujih organizacijah, katere vam niso znane. Tukaj se o vsem vsak čes lahko sami prepričate in pogovorite se lahko v materinem jeziku.

Pričakujemo, da se vsi odzovete, ki imate otroke in stopite svojo dolžnost. Vpišite jih v mladinski oddelk društva "Primož Trubar" št. 125 S. N. P. J. — John Gabrenja, tajnik.

Poziv na pristop k slovenskemu društvu.

West Park, Cleveland, O. — "Delavec" št. 257 S. N. P. J. vabi vse napredno misleče jugoslovansko občinstvo za pristop v omenjeno društvo. (Zadnja ugodna prilika!)

Društvo sprejema še do decembra meseca rojake in rojakinje med 16. in 55. letom prosto vsake pristopnine. Zdravniško preiskavo plača jednota.

Postanite člani velike, moderne organizacije!

Slovenska narodna podporna jednota je ena največjih slovenskih kulturnih ustanov na celnem svetu. Podpira svoje članstvo v slučaju bolezni in smrti, skrbi za pohabljenec in starčke, vrši izobrazbo potom literaturo in časopisja. Vrši nebroj drugih koristih za jugoslovansko delavstvo. Ima 557 podpornih društev, katerih eno se nahaja v naši naselbini.

Porabite lepo priliko in pristopite.

Za boljše informacije vprašajte tajnika društva Frank Kosačka, 13211 Bennington ave., ali pa ostale odbornike.

Društvo "Naprej" št. 5 se v kampanji.

Br. Ludvik Medvešek, tajnik društva "Naprej" št. 5 S. N. P. J. opozarja članstvo svojega društva, da je v mesecu decembru še prosta društvena pristopnina za nove člane. Člani, ki pripeljejo kandidate, dobe za vsakega novega člana po en dolar nagrade iz društvene blagajne. Po novem letu stopijo v veljavo nova pravila ter ne bo teh ugodnosti za nove kandidate. Pozurite se torej in pripeljite na letno sejo dne 6. decembra več novih kandidatov.

Cleveland, Ohio. — Društvo Vodnikov venec št. 147 je sklenilo na svoji redni mesečni seji dne 1. novembra, da priredi kampanjo za pridobivanje novih članov. Kampanja bo trajala tri mesece: december, januar in februar. Vsak član, ki v tem času pridobi enega ali več novih prisilcev, dobi \$1.00 nagrade za

vsakega. Društvo daje v tem času prosto pristopnino in zdravniška preiskava je prosta za to leto.

Bratje, dolžnost vaša je, da nekaj naredite za društvo in jednote. Pojdite na delo in vpišite vsaj enega, tako, da bo društvo štelo 500 članov, če se malo potrudite. Uspeh je gotov. Priporočljivo je, da gremo takoj na delo, dokler je še po starih pravilih. Po Novem letu bo stalo precej več po novih pravilih za vstop v jednote. Bratje, zavedajte se, če pridobite novega člana za S. N. P. J., da ste ga pripeljali v najboljšo slovensko organizacijo, torej vprašajte vaše prijatelje, če so še pri največji in najboljši organizaciji. Kdor še ni, ga vpišite! Kadarkoli dobite enega ali več, se oglašite pri tajniku Johnu Filipiču, 1000 E. 68th Pl., in gremo takoj k zdravniku, da bo na decembrski seji 6. decembra vsaj 50 novih.

Vsak brat na dolo! Naredite svojo dolžnost. Ravno tako je priporočljivo za mladinski oddelk — John Filipič, tajnik.

Še eno društvo v kampanji!

Cleveland, Ohio. — Tudi društvo "Slovenske Sokolice" št. 448 Slovenske narodne podporne jednote naslanja, da je na redni mesečni seji dne 2. novembra sklenilo prirediti kampanjo za nove člane. V to svrhu je selajšalo pristop, da ni treba plačati pristopne pristopnine. Tudi zdravniška preiskava je meseca decembra še plačana od jednote.

Pozor, članice! Katera pripelje največ novih kandidatov, dobi lepo nagrado. O nagradi je še tajnost. Dne 7. decembra se vrši seja, torej je dovolj časa, da pridobite novih kandidatov kakor tudi lepo nagrado. Katera bo prva?

Vas sestersko pozdravlja — Fannie Trbešnik, tajnica.

Collinwood, Ohio. — Kakor povsod po Ameriki, se tudi v collinwoodski naselbini nasredno zavedni delavci borimo za različne delavske ustanove. Imamo razna podporna, kulturna in izobraževalna društva, ki so vsa v akciji za Slovenski delavski dom, kateri se gotovo prične graditi prihodnjo spomlad.

V akciji za dom je društvo V boj eno najagilnejših, kakor je tudi eno najmočnejših na severni strani Collinwooda. Ravno sedaj se je društvo V boj združilo s ženskim društvom "Planinski raj" št. 185 S. N. P. J. Pri tej združitvi je članstvo obeh društev sklenilo, da priredi prvo združitveno veselico dne 13. decembra zvečer v Kunčičevi dvorani na 15612 Waterloo Rd.

Ker je društvo V boj eno najagilnejših društev v Collinwoodu, pričakuje veselilni odbor obilo udeležbo od strani rojakov. Posebno pa veče dolžnost vsakega člana ali članice, da se udeleži te važne združitvene veselice. Veselica bo nekaj izvanrednega za Collinwood, kajti veselilni odbor je uredil izvrsten program. V programu bo deklaracija malih dečkov in deklet, predstavljaljočih pomenbno združitve. V tem smislu bo tudi govor brata Matha Petroviča. Mnogo točk programa ima veselilni odbor še tajnih, ker z njimi hoče presenetiti občinstvo. Zato pa naj gotovo vsakdo pride dne 13. decembra zvečer v Kunčičevo dvorano.

Dovolite, da omenim potek zadnje redne seje našega društva. Kar se tiče sprejete resolucije po društvu št. 16 S. N. P.

(Dalje na 4. strani.)

RAZNE VESTI

BARBARSKI TATOVIL

Zadušili so dete.

Chicago, Ill.—Ko se je John E. Allen razgovarjal s svojo ženo v predsobi svoje suite v Belmontovem hotelu, so roparji v milini v njuno spalnico, vzeli vsa vrednosti s sabo in zadušili šest tednov staro dete, da ni plakalo. Detetu so dali na obraz koc, da ni bilo slišati njegovega joka.

Zločin je bil odkrit šele o polnoči, ko sta oče in mati vstopili v spalnico, da gresta k počitku.

PREROKOVANJA O LETU BREZ POLETJA SO BREZ PODLAGE.

Chicago, Ill.—Professor Henry J. Cox, distriktni naznanjevalec vremena, izjavlja, da so preročevanja, po katerih leti 1927 in 1927 ne bode imeli poletja brez vsake znanstvene podlage. "Bila so objavljena poročila da bodo oceani povzročili to ne srečo," pravil Cox. "Nihče ne more preročevati, če bo zima trda ali mila. Take napovedi ni so bile nikdar priznane od vremenskega biroja Združenih držav, ali katerega tujemškega vremenskega biroja.

"Taka preročevanja delajo farmerjem škrlbi. Pravijo, da je bilo leto 1816 brez poletja. Iz plitvih poročil, ki so dobiti za to leto, čitam, da je sadje dozorelo ako ravno ni žito dozorelo."

VLAK UBIL STAVKARJA.

Buffalo, N. Y.—Ob železniški progi New York Central železnice so našli mladega ubitega tujca, ki je imel v žepu karto rudarske organizacije z imenom Jacob Mesko (Meško). Mladič je najbrž stavkar iz Scrantona in Slovenec. Tako je soditi po karti, ki so jo našli pri njem.

SIN MILIJONARJA TAT.

Santa Barbara, Cal.—Aretirali so F. W. Matthiessena III. na obtožbo, da je ukradel obveznice s plovbo za tisoč dolarjev E. S. Pillsburyja II. v Carpinteriji. Matthiessenov oče je poznar kot bogat tovarnar, ki v tujkah nji bližini laštuje več ko petdeset tisoč akrov sveta.

Mandžurci pobili 3000 ruskih belogardistov.

Tsingtau, Kitajska, 17. nov.—Mandžurske čete v Santungu, ki so pod vodstvom generala Čang Tuo-lina, so se v nedeljo spopadle z rusko legijo bivših belogardistov, ki je priključena mandžurski armadi. Kitajci so namerili strojnice na Ruse in jih pobili 3000 predno je bilo boja konec.

SLIKE IZ NASELBIN

Rock Springs, Wyo.—Kot je razvidno iz poročil po raznih slovenskih listih, se tukajšnji rojaki zelo zanimajo za oslepele rojake v stari domovini. Prosto-voljne prispevke nabirajo v svrhu, da jim pomorejo zgraditi dom. Prirejajo zabave in veselice, od katerih dohodki če že ne valj pa vsaj delno grede na pristojno mesto.

Tako smo tudi v Rock Springsu na seji Slovenskega izobraževalnega kluba sklenili dne 25. oktobra, da priredimo dne 28. novembra veselico s koncertom in da od dohodkov darujemo znatno vsoto v omenjeni namen. Zato so uljudno vabljeni Slovenci in Hrvači iz Rock Springsa in sosednjih naselbin, da se po možnosti udeležijo, ker bo prireditel v splošnem jako zanimiva.

Prav nič ne pretiravam, ako izjavim, da se ni bilo v naši dvorani tako lepe prireditve kakor bo na 28. novembra. Vodja mladinske godbe in petja N. J. Bakarič ima na programu lepe klasične komade za koncert in tako tudi izbrane pesmi za pevce.

Po koncertu prične ples in prosta zabava. Pripravljena bo večerja in vse na veselico spada-joče dobrote. Torej ne zamudite prilike se udeležiti in se z nami skupno veseliti, ker to nam je vse v čast in ponos. Pokazati moramo drugim narodom, da nismo tako majhni po številu in toliko kulturno zaostali, kot neteri domneva.

Na svidenje dne 28. novembra ob osmih zvečer. — Odbor.

Evaleth, Minn.—Ne bom poročala veselih novic za delavca, ker teh je malo. Tudi delo se težko dobi po teh krajih. Občinske volitve so minule. Bile so jako živahne, vendar smo dobili samo enega Slovenca za občinskega svetovaleca, akoravno nas je mnogo volilcev. Počezali niso združenja v kampa-nji. Imeli smo gotove ljudi, ki so nam diktirali kot nekakim kuli-jem.

Da bomo te neprilike malo po-zabili, se nudi nam vsem lepa prilika v veseli družbi. Mr. in mrs. Janc bosta obhajala 25-let-nico zakona, srebrno poroko v City Auditoriju. Uljudno vabita vse prijatelje in znance, moše, žene, dekleta in fantje od blizu in od daleč, da se udeležite slavnosti.

Kot sta nam znana njuna u-ljudnost in vesela razpoloženost, bodo gotovo imeli lepo razvedri-lo. Bo najboljša godba za ples ter drugo potrebno, kar spada k taki prireditvi. Ne boste se ke-sali in ne zamudite. Na veselo svidenje prijatelji in znanci dne 18. novembra zvečer. Sesterski pozdrav. — Ivana Ozanich.

Canonsburg, Pa.—Zopet bo-mo imeli priliko se zbrati skupaj ter nekoliko razpravljati o sploš-nih razmerah in položaju, v ka-terem se nahajamo sedaj.

Socialistični klub priredi dne 25. t. m. sestanek, na katerem bo prisostvoval tudi gl. urednik "Prosvete", kateri se bo mudil v tej okolici. Jože Zavertnik bo na Avelli o priliki razvija za-stave tamošnjega društva na za-hvalni dan. Dan prej pa se bo mudil na Canonsburgu in zvečer se bo vršil sestanek v dvorani tr. Postonjska jama št. 138 S. N. P. J.

Uljudno vabimo rojake iz bližnjih naselbin, da nas poseti-jo na ta večer. Posebno vabimo člane socialističnega kluba iz Meadow Landsa in Sygana, ka-kor tudi vse drugo občinstvo iz Canonsburga in okolice.

Za prigrizek bo preskrbel zato voljeni odbor, tako da ravno la-čni ne bomo. Torej na svidenje dne 26. t. m. ob sedmih zvečer. — P. O.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Razprava o izdajanju glasila v angleškem jeziku konča pri-hodnjo sredo. Vsi dopisi, ki se nanašajo na to razpravo, morajo biti v uredništvu do ponedeljka jutraj. V prihodnji sredi št. veliki bodo priobčeni sadnji dopi-si, kajti potem prične splošno glasovanje.

Chicago, Ill.—Neznanec.—Anonimna pisma romajo v koš.

REZIDENCA 2316 S. Millard Ave. TELEFON: Lawndale 6707.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK, PHYSICIAN & SURGEON

Layer Bldg., 3653 W. 26th St., vega Lawndale Ave. in 26. ulica. Telefon: Crawford 2212, 2213.

ORDINACIJSKE UR: Ob delavskih od 2. do 4. popoldne (vremeni urek in petek in od 7. do 8. zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 11. popoldne do 13. popoldne.

Note! — Note! — Note! ZA TAMBURASE.

Največja izdelovalnica in tiskar-na tamburaških not v Ameriki. Na stotine evropskih in ameri-ških not. Knjiga "Tamburaška šola."—V zalogi imamo tamburice in vse potrebščine. Ceniki na zahtevo brezplačno.

RUD. CRNKOVICH, 2500 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

LEPA PRILIKA ZA SLOVEN-CA ALI HRVATA.

Na prodaj je posestvo v sredi-ni slovensko-hrvatske naselbine v Milwaukee, Wis., sestojče iz gostilne, brivnice, krojašnice, 2 dvoran za seje itd. ene velike pleane dvorane s odrom ter po-polno opravne modernih kulis in razsvetljave, telovadnice in stanovanja. Proda se poceni radi bolezni v družini. Dohodki nad \$5,000.00 na leto brez gostilne.

NATL SERVICE BUREAU, 458 National Ave., Milwaukee, Wisconsin. (Adv.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja moji ljubljeni soprogi

TEREZJI MEZMARICH,

rojena 22. novembra 1896 v Do-bovi pri Brežicah. Umrila je dne 26. oktobra, zapuščajoč žalujo-čega soproga, dve leti in pol sta-rega sina in dve sestri. V stari domovini pa stariše, dve sestri in enega brata. Pokojnica je bila članica društva "Slavija", št. 1. S. N. P. J. in društva "Sv. Štefana", št. 1. K. S. K. J. Pogreb se je vršil dne 30. okto-bra na Resurrection pokopališče. Tem potom se najprisrčneje za-hvaljujem za darovane vence dru-žinam: A. Predanič, La Salle, Ill., A. Zokal, J. Wagner, J. Planton, La Salle, Ill., F. in C. Meznarich, J. Znidaric, L. Zokal, J. Zorko in J. Ferencak, G. M. Kroshel, dr. A. Hodko, dr. Sechan, dr. Kozel, dr. Petan, gg. Petanchich, Kotič in Resetan, dr. Sinkovič in g. Tepich, dr. Cizek in delavcem Armstrong Paint & Varnish Works, ter društvu Slavija. Lepa hvala tudi A. Van-šeku in Gust. Urek. Članom obeh društev se zahvaljujem za njih naklonjenost in pomoč v brid-kih urah in spremetvo na pokopališče. Posebno pa se zahvalju-jem bratu V. Cankarju za ganlj-iv nagrobni govor v imenu društva Slavija, ter družini Martin Mihelic in Jože Slaga, ki so mi neumorno pomagali v vseh ozirih. Hvala vsem, ki so nas to-lažili v žalostnih urah in ki so našo drago pokojno spremlili k zadnjemu počitku. Tebi, draga soproga, in mati, pa želimo mi-ren počitek in lahka naj Ti bo svobodna ameriška gruda.

Zalujoči ostali: John Meznar-ič, soprogi; John Meznarich Jr., sin; Mary Predanič in Ana Zo-kei, sestri.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijate-ljem širom Amerike tužno vest, da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja mojemu ljubljem-soprogu in očetu.

JOHN MIKOLICH.

Umril je 31. oktobra 1925 zve-čer. Pogreb se je vršil 8. no-vembra t. l. na Gardiner, Mont., po katoliškem obredu. Rojen je bil leta 1874 v vasi Male Brusni-ce, pošta Velike Brusnice na Do-lenjskem. Tukaj zapušča žalu-jočo soprogo in osem otrok, ter dva brata, Jerry in Franka. V starem kraju pa enega brata in eno sestro. Pokojnik je bil član društva "Slovenski Sinovi" št. 112 S. N. P. J. v Bear Creek, Mont. Prav lepo se zahvalim vsem, ki ste prečuli ob njegovi krsti, ter vsem, ki ste ga spre-mili k zadnjem počitku na pokopališče, kakor tudi vsem darovalcem vencev. Še enkrat mo-ja iskrena lepa hvala vsem akupa-je. Tebi, dragi soprogi moj in oče, želimo, počivaj v miru in lahko naj Ti bude ameriška zem-lja.

Zalujoči ostali: Mary Miko-lich, soproga; Mary Jr., Rosie in Annie, hčere; John Jr., Joe, Frank in Charlie, sinovi; Jacob Provec, zet.—Corwin Springs, Mont.

NAZNANILO!

Cenjenim rojakom naznanjam, da sem otvoril čevljarnico prve vrste na: 2457 So. Hamlin ave., Chicago, pod imenom

"EXPERT SHOE REPAIR-ING SHOP"

delam nove čevlje in tudi za po-habljene noge. Občinstvu se pri-poročam za obilen obisk. Član S. N. P. J.

Narodite si klobase

narejene iz čistega prašičjega mesa, prekajene s hickory les-om. Pošiljati začnem od 25. okto-bra naprej. Z naročilom pri-denite tudi Money Order, cena je 40c za funt, poštnina plačana. Pišite na:

ANTON LIPOLD, Box 140—E. I. Naylor, Mo.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijate-ljem širom Amerike žalostno vest, da je nemila smrt pretrga-la nit življenja mojemu ljubije-nemu soprogu

FRANK RAUNJAKU

Umril je 31. oktobra 1925 ob tretji uri jutraj. Pogreb se je vršil dne 2. novembra t. l., popoldne. Bolehal je na proletarski bolezni sušici dve leti in mesec dni. Bil je član dveh društev in sicer društva "Sloven-ske sestre" št. 167, S. N. P. J. in Samostojnega društva "Zvezda" v Bessemeru, Pa. Pokojnik je bil doma iz Vitanja na Spodnjem Štajerskem. V Zdru-ženih državah Amerike je bil nad 14 let. Tem potom se iskreno za-hvaljujem društvam "Slovenske sestre", št. 167 S. N. P. J. in Sa-mostojnemu društvu "Zvezda" za vso pomoč in potrebo v času bolezni in za časa smrti, kakor tudi za krasne darovane vence. Lepa hvala tajnici društva št. 167 S. N. P. J., sestri Mariji Pušnik za njen trud in poštvo-valnost v bolezni in ob smrti mo-jeja pokojnoga soproga. Lepa hvala tudi mrs. Tereziji Brajan za dano pomoč in tolažbo ter Gašper Slapniku za pomoč in za vence. Hvala za darovani ven-ce prijateljici Mariji Vodko-vich. Hvala darovalcem vencev; Gregor Mravlaku, John Mravlaku, Anton Potočniku, Gašper Hartmanu, Stanko Eibarichu in Martinu Brin. Nadalje lepa hvala Mathu Penes, Paul Pogorelcu in Ig. Krošlinu iz Kaylora. Hvala tudi sosednemu društvu "Krim" št. 97 S. N. P. J. in društvu Narodne Hrvatske Zajedni-ce za udeležbo pri pogrebu in za zastave, ki so vihrale na sprevo-du ob sprejemu pokojnika k zad-njemu počitku. Pogreb se je vr-šil na kat. pokopališče sv. Anto-na v Bessemeru, Pa. Ako sem pri ti zahvali katerega pomotoma iz-pustila, prosim, da mi oprostite. Dragi Frank, soprogi moj, počivaj v miru in naj Ti bo lahko a-meriška gruda. Zalujoča osta-la: Mary Raunjak, soproga. V stari domovini pokojnikova se-stra in sin. Bessemer, Pa, Box 27 (owb. Co.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijate-ljem tužno vest, da je dne 29. oktobra t. l. za vedno zaspal naš ljubljini sin in brat,

FRANK OBLAK.

Rojen je bil dne 15. januarja 1918 v Little Falls, N. Y. Tem potom se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nas tolažili ob britki izgubi, ter vsem, ki so darovali krasne vence: Mr. in Mrs. John Oblak, Mr. in Mrs. Gartner, Mr. in Mrs. Pohleven, Mr. in Mrs. Cankar, Mr. in Mrs. Hrbljan, Mr. in Mrs. Osredkar, Mr. in Mrs. Evgene Wellar, dr. sv. Jo-žefa, sestrični Ruperšek, Miss A. Mihevc, Miss Rozi Pohleven in Frances Teiban.

Zalujoči ostali: Frank Oblak, oče; Agnes Oblak, mati; Mary Oblak, sestra.—Little Falls, N. Y.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijate-ljem tužno vest, da je po kratki in mučni bolezni zavedno zaspala naša ljuba hčerka,

MARGARETA JELAR.

Umrila je dne 6. nov. 1925 v bolnišnici v Roundup, Mont., v starosti-14 let in en mesec. Bolehala je dva tedna. Pogreb se je vršil v nedeljo popoldan dne 8. t. m. Pokojnica je bila člani-ca Mladinskega oddelka že več let pri društvu št. 132 S. N. P. J., katero ji je tudi oskrbelo kras-nan spreved. Dolžnost nas veže, da se prav iskreno zahvalimo članom društvenim sobratom in sestroam a še posebno pa od-bornikom tega društva, za krasni-ni venci svežih cvetlic, katerega so položili na krsto naši hčer-ki v zadnji pozdrav. Iskrena hvala tudi sosedom in prijate-ljem, ter vsem sploh, ki ste daro-vali vence in nas tolažili ob žalostnih urah. Torej še enkrat najlepša hvala vsem od naše družine, za tako veliko udeležbo pri sprevedu k večnemu počit-ku naše ljubljene hčerke. Počivaj v miru, draga hčerka naša. Spomin naš na Te ostane zaved-no v naših srcih. Zalujoči ostali: Peter in Ma-rija Jelar, stariša; Peter Jr., Victor, Frank in Stanček, bratje; Mary Jr. Jelar, sestra. Vsi člani S. N. P. J. in društva št. 132 v Klein, Mont.

KJE SE NAHAJA

Anton Stopar, član dr. "Ojstri vrh" št. 391 S. N. P. J. v Durant City, Pa. Zadnje njegovo pismo sem prejel meseca maja to leto iz Kinzua, Pa. Prosim rojake če kdo ve za njega, naj ga opozo-ri na ta oglas, ako pa sam ta o-glas čita naj se javi do 25. no-vembra na spodnji naslov: Ja-kob Debevc, P. O. Box 171 — Durant City, Pa. (Adv.)

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja John Rozman. Pred dvema letoma je odšel v dr-žavo Michigan delati v šumo. Rojake prosim, če kdo ve za nje-gov naslov, naj mi to sporoči. Poročati mu imam zelo važne stvari, kakor tudi, da je odšel njegov brat v staro domovino. Ako bo sam čital ta oglas naj se nemudoma javi na moj naslov: Frank Margolle, 5121 W. 25th Street, Cicero, Ill.—(Adv.)

KADAR RABITE PREMOG

Kadar se hočete seiliti. Kadar rabite expresmana, obrnite se na moj naslov: FRANK UDOVICH, 2823 S. Ridgeway ave. Tel. Lawndale 8698, ali pa na 1808 S. Racine Ave. Tel. Canal 1439.

RAD BI IZVEDEL

za naslov mojega bratrance Anton Jurca, ki se nahaja nekje v Detroitu, Mich. Ako bo on sam ta oglas čital prosim naj se mi prijavi. Rojake pa prosim naj ga opozore na ta oglas. Moj naslov je: John Lapajne, 2 Pershing Ave., Milltown, N. J. (Adv.)

Ali vas nadleguje KAŠELJ? Zgodovljeni odjemalci priporočajo Severa's Cough Balsam. Idejno zdravilo zoper kašelj; prijetno, uspešno in zanesljivo. Cena 25 in 50 centov. Hitra odpoved zoper akutni prehlad so Severa's Cold and Grip Tablets. Cena 50 centov. Ta dve zdravila so najbolja odpomoč v slučajih kašlja, prehlada in hripavosti. Zahtevajte najprej pri lekarju. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

5 Vzrokov, Zakaj bi se Udeležili Jugoslovanskega Božičnega Izleta Cunard Črte. 1. Hitre zvezne med New Yorkom in Jugoslavijo preko Cherbourg. 2. Veliki moderni parniki, udobne kabine tretjega razreda, javni prostori in pokriti izprehajalni krovi. 3. Vsaka pomoč od strani našega izveženega uradnika na vsem potovanju med New Yorkom in Ljubljano. 4. Uljudna postrežba in domača hrana po starokrajskem načinu. 5. Prtljaga ščitirana skori do cilja potovanja. Potujta na AQUITANIJO, ki odpluje iz New Yorka 2. DECEMBRA, v spremstvu Mr. Alfreda Markusa, člana našega jugoslovanskega kluba, ali na BERENGARIJO, DECEMBRA v spremstvu Mr. J. Webers, člana našega jugoslovanskega kluba. Vsi potniki so nastanjeni v udobnih sobah s 2-4-6 posteljami; posebni prostori za družine. Za podrobnosti glede vladnih dovoljenj za vrnitev, cen, voznih listkov itd., vprašajte svojega lokalnega agenta ali pa pišite nam v svojem materinem jeziku. Knjižice Karte so Tja in Nazaj Ter Steдите Dinar. CUNARD LINE 140 N. Dearborn St. Chicago, Ill.

ZASTAVE AMERIŠKE, SLOV. HRV.—I REGALIJE, PREKORAMNI-CE, TROBOJNICE, ZNAKE, KAPE, UNIFORME, ITD. SIGURNO 25% CENEJE KOD DRUGOD VICTOR NAVINSEK 331 Grove St. Conensugh, Pa.

BOŽIČNO DARILLO V DENARJU

ima samo tedaj svojo pravo vrednost, če je nakazano pred božičem. Gotovo vam je znano, da je pošta preobložena z prometom v tem času, zaradi tega ne odlašajte s pošiljateljivo. Glejte na to, da vaši sorodniki v stari domovini gotovo dobijo pošiljatev pred božičem. Pozornost, katero posvečamo mi takim pošiljateljivam v domovino, vam jamči, da bo izplačilo izvršeno v popolnem redu in najkrajšem času. Z ozirom na naš veliki promet in direktno zvezo z bankami v domovini, vam zamoremo nuditi najugodnejše cene. Sprejemamo prijave za božični izlet v domovino z parnikom "Berengaria," kateri odpluje iz New Yorka dne 9. decembra. Zahtevajte vsa pojasnila od nas. KASPAR AMERICAN STATE BANK 1900 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILLINOIS VARNA BANKA ZA VLAGATI VAŠE PRIHRANKE

Razprava o imolativu št. 6

(Nadaljevanje s 3. strani.) hrvaščini in angleščini v obligatni Prosveti. Predsednik mi je rekel, da nič ne pomaga predlog, samo če hočem, da pride moje ime v zapisnik. Pa sem se zahvalil, ker ne potrebujem tiste časti. — Leonard Skube. (Opomba uredništva: Kdor hoče danes imeti obvestilo v hrvaščini, ga lahko ima, ako to naznani uredništvu. Glej zapisnik konvencije!)

Bellingham, Wash. — Člani S. N. P. J. sedaj razpravljajo o izdaji Prosvete v angleškem jeziku ter nekateri dopisniki že pišejo o napredku. Jaz sem temu nasproten, ker bomo imeli nove naklade za — nič. S. N. P. J. je ustanovljena od Slovencev in se stoji od Slovencev, ne pa od Angležev. Če pa tukaj rojeni člani ne razumejo slovenskega jezika, je to dokaz, da ga sploh nečejo razumeti, da bi lahko razumeli, samo ako bi hoteli se malo pobrigati. Krivda leži največ pri starših, če otroci ne razumejo slovensko. Sicer ne rečem, da bi morali znati čisto slovensko, ne tega ne pravim. Jaz le trdim, da bi se, ako bi imeli voljo, dali podučiti od svojih staršev, ki znajo slovensko, kaj je jednota, kakšna so njena načela in kaj učiti. Sicer se pravila tiskana tudi v angleškem jeziku in vprašajte povprečnega, tukaj rojenega člana, če kaj ve. Odgovoril bo: I don't know! Ravno tako bo sprejeta Prosveta z isto mišlnostjo, ker takle mlad član ne ve pomena, ker ga še ni preganjala neizprosna usoda za obstanek! Pravila, pa tudi šestmesečni računi so tudi v angleškem jeziku tiskana in kdor hoče biti njen član, je dovolj, da izve, kaj je S. N. P. J. in kako se ima ravnati, da postane v potrebi deležen, do česar je upravičen. Raznih naklad imamo že itak dovolj in te ne vlečejo. Gleda naj se na to, da je manj stroškov, manj plačevanja, potem bo tudi več kandidatov. Sicer pa tudi še ni spremenjena točka, ki sprejema le slovenske narodnosti v jednoto. Zatorej priporočam proti vsakim dokladam. Ako pa že hočejo nekateri člani list v angleškem jeziku, naj si tudi sami plačajo. Zato naj se pronajde, koliko je tistih članov, ki bi radi imeli glasilo v angleškem jeziku in zračuna naj se, da li se izplača ali ne. Ne pa da bodo obremenjeni člani zopet za nekaj, kar ni za njih, niti za jednoto, nobene koristi. Jednota je sama na sebi še — z ozirom na razmere — dovolj demokratična in podporna in poštena v vseh oziirih ter ne potrebuje nobene agitacije ali olepšave. Tisti, ki hoče vetopiti v jednoto, naj prečita pravila, tam bo pronašel vse. V glasilu bo tudi videl račune od časa do časa in razumel bo kmalu, pri kakšni organizaciji je zarovnan, namreč, da se mu ni treba bati za kakršnokoli goljufijo. Pronašel bo kmalu (pa četuji ne razume o slovenkem tisku ničesar): "Here I am safe" in to je glavno! Vse drugo je postranskega pomena za mladega člana, rojenega v Ameriki.

S pozdravom — George Gornik, član S. N. P. J. št. 493.

Akron, O. — Pred mnogimi leti, ko smo prihajali priseljenci iz Evrope v Ameriko še bolj prosto, to je, da ni bilo nobene kvote in tudi ne tako strogih priseljenjskih zakonov, smo v večini računali na to, da bomo par let v Ameriki zaslužili par sto dolarjev ter se zopet vrnili v domovino. Tako smo delali v večini. V novem času so se ustanavljala vsepovsod slovenska društva v Ameriki in največ seveda društva podpornih organizacij, ker bilo je vedno več novih in mladih moči pri društvih, je vse lepo rastle. Nismo še bili večji tujeja (amerikega) jezika in ker nismo tujcem zaupali, zato se nismo brigali za tuje organizacije in zanimali smo se le malo ali nič za tujo govorico. Prišla pa je svetovna vojna in prinesla preobrat v mnogih državah, tako tudi v Ameriki, kjer se je pričelo leto za letom čedalje bolj omejevati postave za priseljence, tako da danes nam ni več vredno Jugoslovane računati, da bi se to priseljevanje kje kaj poznalo pri ameriških Jugoslovanih. Mnogo med in po vojni tu

živejših Jugoslovancev kot tudi drugih narodov je pričelo bolj misliti, da si tu ustanove svojo drugo domovino radi čedalje strožjih priseljenjskih zakonov in radi slabih razmer po vojni v domovini ter radi tega poprijeli z večjo vnemo in zanimanjem domačega angleškega jezika. V današnjem času je že večinoma vsak več ali manj razume ali govori tako, da so nekateri že kar čisti Angleži postali. Če bo šlo tako naprej, v 10 letih se bo že slišala malokje slovenska govorica. Otroci tu r ojenih ali četuji ne tu rojeni že medsebojno vse angleško govorijo, in mnogokje govorijo s svojimi starši samo angleško. Starši sami pričnejo, ker se veliko od otrok naučijo. Mogoče, da je po večjih slovenskih naselbinah malo drugače, ali tudi tam bo slovenska (kot tudi drugih narodov) govorica pričela polagoma prenehavati, kar se ne da ustaviti, ker smo v takih okoliščinah in razmerah in med tujim narodom. Tako bo mogoče tudi z našimi organizacijami. Novih slovenskih priseljencev ni več, mi se staramo in če ne dobimo novih moči (članov) k jednoti, je naravno, da bomo mi in jednote (slovenske) lahko obnem ponehali. Treba nam je torej odpreti pot naši mladini k naši organizaciji, treba jih seznanjati in razlagati pomen naše organizacije ob prilikah, ter jih pridobivati k isti. Res je v mnogih slučajih sedaj, da dokler starši plačujejo assessment za nje, so še zraven, ko pa oni prenehajo, pa tudi oni puste. — Zakaj puste? Najbrž zato, ker smo jim preveč tuji pri organizacijah. Nič jim ni znano o naši organizaciji. Odrasli se držimo svoje slovensčine, svojih seg in navad, oni pa svoje angleščine. V večini vsak po svoje delamo. V domačih razmerah je to že vedno, ni pa vseeno pri tem, če jih hočemo obdržati pri jednoti. Da pa to dosežemo, je na vsak način prvi potrebno, da starši od mladih članov njihove otroke sami k temu seznanjajo in navajajo, da jih zainteresirajo v isto. Druga pot pa je potreba njih lastno glasilo v njih priljubljenem jim jeziku. Pri tem je tudi treba pomniti, da se jim da prilika, da pričnejo ustanavljati svoja društva, poslujoča seveda v angleškem jeziku in pod okriljem S. N. P. J. Takrat bodo pa oni sami pričeli agitirati in delovati med svojimi prijatelji in znanci za organizacijo in tako bodo pozneje lahko sami odločili, kakšno glasilo jim bo bolj služilo.

Ker je minula konvencija uvidela potrebo za njih lastno glasilo in ker s tem nastanejo malo večji stroški za članstvo, okoli 2c za mesečnik, 5c za tednik na assessment, zatorej se je ta zadeva dala na splošno glasovanje. Po mojem mnenju bi mesečnik zadostoval za enkrat, ki bi seveda vsa uradna poročila in drugo čtivo prinašal. Pri mesečniku naj bi bilo najmanj 2 strani v slovensčini in dopil bi se tiskali kakor bi jih v mesečnik kdo poslal. Ostalo vse v angleščini. Pod navedenimi pogoji se smemo zanašati, da delo naše organizacije ne bo prenehalo, ker nismo se ustrašili dela in stroškov samo, da se da prilika mladini in organizaciji bo rastle naprej v bodočnosti brez priseljencev. Zato je želeli, da bi članstvo vplačevalo koristi za angleško glasilo in glasovalo za istega. Pozdrav vsem čitateljem in članom. — Joseph Irman.

Claridge, Pa. — Odločil sem sem se tudi jaz na kratko ogledati in podati moje mnenje, kar se tiče ustanovitve angleško pisanega lista. Veliko se že razpravlja, le škoda, da se iz naše naselbine nihče ne oglasi, ko ni tako majhna naselbina. Veliko jih priporočam, da bi se ustanovil mesečnik, še bolj pa tednik. Lahko je glasovati za, ali treba je dobro premisliti. Če si naložimo 5 centov na mesec, to ne bo za en mesec, dva ali tri. To bo gotovo do prihodnje konvencije, ali pa še dalj.

Po mojem naj bi se članstvo bolj potrdilo in bi se našla boljše pota, ne da bi si naložili pet centov na mesec pri assessmentu. Znano mi je mnogo naselbin in društvene razmere, kako težko članstvo plačuje mesečnine, kako se morajo pri marsikateri družini polakati, ko pride čas za mesečni assessment. Vzhajmour je pa tudi znano po današnjih pravi-

lih, če ne plačamo, kaj nas šaka. Saj niso mogli še delegatje in gl. odborniki na zadnji konvenciji priti do poljših zaključkov in se niso upali povikati mesečnih prispevkov, zato tudi članstvo, mislim, ne bo glasovalo samo sebi za višje mesečne prispevke. Po mojem bi pripravilo, da bi se enkrat na teden izdalo po 2 ali 4 strani angleško pisanega glasila. To je dopisov, društvenih razprav itd. Mladina naj ravnatako lahko dopisuje in razpravlja. Kar je že odraslih članov v mladinskem oddelku, na primer po 12 in 14 let, se jim dopusti, da bi se udeleževali mesečnih sej, ki že tako pri kakšnem društvu pridejo plačevati assessment.

Dosti sem jih že slišal in tudi je gotovo pri vsakem društvu, da članstvo plačuje 10 centov za društveno glasilo, nikoli ga pa ne čita, ko ne znajo slovensko brati. Samo pri našem društvu Bratoljub št. 7 je okoli dvesto petdeset članov v obeh oddelkih in je gotovo polovica teh članov, ki ne znajo brati slovensko, večinoma angleško. Vsako leto jih pristopi več, ki znajo angleško in toliko manj, ki znajo slovensko.

Po mojem bi zadostovalo eno društveno glasilo v hišo. Pri marsikateri hiši prejemo po 2, 3, 4, in tudi 5. Bere ga pa samo eden ali celo nobeden. Vsi člani in članice, ki ne znajo brati slovensko, bi morali zahtevati, da njih društveno glasilo izhaja v angleškem jeziku vsaj na nekaj straneh, ali pa prenehati plačevati 10 centov. Potem bi gotovo nekaj ukrenili.

Ko član pristopi iz mladinskega oddelka, v članiki oddelka, začne kikat, zakaj ne bi izhajalo društveno glasilo v angleškem pisano. Vsi taki člani znajo čitati angleško in plačevati pa morajo za slovensko pisano glasilo.

Po mojem tudi v uredništvu ne bi bilo nič več stroškov, če bi nastavili eno pomoč zato, ali pa se malo drugače zasukali. Po mojem ne bo nič več napredka, če bi izhajal tednik, kakor zdaj, ko izhaja mesečnik.

Če članstvo odobri z glasovanjem, da bi izhajal tednik za mladino, pridemo v zelo velike stroške, kot je že razvidno, okoli 16 tisoč dolarjev.

Treba bo naklepiti naklado na mesec po 5 centov, če bo zadostovalo.

Z bratskim pozdravom. — John Srebrnak, član društva št. 7. s

Plum Run, Ohio. — Ne vidim še tako silne potrebe za izdajanje angleškega glasila, kakor ga priporoča br. Richard J. Zaverтник. Lahko rečem, da nekoliko vem, koliko je mladim članom za angleško glasilo, ko jih imam že pet, da so prestopili iz mladinskega v članski oddelk. Če ga vprašam, ako hoče čitati angleško glasilo, pove, da naj bo angleško glasilo tam, kjer je, da on lahko čita drege stvari, ki se bolj zanimiva. In to vem, da kakor je z enim mladim članom tako je tudi z drugimi člani. Naj le dobro premislijo, kako imamo že sedaj visok assessment, pa naj si ga še povisamo popolnoma po nepotrebnem. Če bi se povisal assessment za pet centov za kako koristno stvar tistim, ki so potrebni podpore, bi ne bil proti, sem pa proti, da bi se assessment povisal za tako nekoristne stvari kakor je angleško glasilo.

Ako le hočete imeti angleško glasilo, je bolj priporočljivo, da se naroči društvenim tajnikom, naj izvejo, koliko članov se hoče naročiti nanj. Če se tedaj prihlasi par tisoč, ga lahko pričevate tiskati, pa le na stroške tistih, ki ga bodo naročili, ne pa na stroške vseh članov. Ko bi stal tednik od 14 do 16 tisoč in oc člana bi se pa zahtevalo 5c mesečno, to znaša približno 20 tisoč. Zakaj se zahteva še več kakor je preračunjeno, da bi stalo.

Vem da se člani še spominjajo, koliko dobrega in koristnega je bilo pisanega o zavetišču in kako bo jednota napredovala potem na članstvu. Ravnotako se piše in agitira za angleško glasilo. Članstvo naj le dobro premisli. Pred glasovanjem za zavetišče sem sprevidel, da nam ni zavetišče v nikako korist in sem glasoval proti. Tako bom tudi proti angleškemu glasilu. — Vlastimir Verheve.

JAVNA GOTOVINA

Glasovi članov S. N. P. J. in Staljev Prosveta.

Harwick, Pa. — Naše društvo "Naprej do zmage" št. 419 S. N. P. J. je na svoji redni seji, ki se je vršila 8. novembra, vzelo v pretes resolucijo društva "Sloga" št. 16 iz Milwaukeeja, Wis., katerega je bila priobčena v Prosveti z dne 4. novembra 1925. Popolnoma se strinjamo s tako odločno resolucijo napram Delavski Sloveniji in celemu takozvanemu progresivnemu bloku. Delavska Slovenija naj skrbí za svojo stvar in naj ne vtiče prstov v našo napredno organizacijo S. N. P. J. — Anton Jazbinšek.

(Za obligatno štev. Prosvete) —

Bridgeport, Ohio. — Na zadnji seji dne 1. novembra je članstvo dr. "Edinost" št. 13 razpravljalo tudi o "pozivu", katerega je izdal "progresivni odbor" S. N. P. J. in adresiral na članstvo naše jednote, in kateri je bil ponatujen v zapisniku zadnje seje gl. izvrševalnega odbora S. N. P. J. Kot znan, je bil ta "poziv" ali "proklamacija", izdan po br. Tonyju Shragalu, Franku Sepihu in Jerneju Hafnerju, kateri vsebuje poleg neresnične interpretacije zadnje konvencije tudi resno obdolžitve korupcije v glavnem odboru, oz. gotovih glavnih odbornikov. Kot legalni avtorji omenjenega "poziva" so prej navedeni bratje torej tudi odgovorni po pravilih, kot tudi moralno, za vsebino istega. Njih odgovornost je v tem, da dokažejo, prvič kdo izmed glavnih odbornikov je korupcionista in drugi na kak način in v kakšnem obsegu dotičnik ali dotičniki izvajajo korupcijo v S. N. P. J.

Kot je predpisano po pravih organizacije, je dolžnost gl. odbora, da v slučaju obdolžitve katerega nepoštenega dejanja ali dejanj, posamezne ali pa splošne korupcije posameznega gl. odbornika v zvezi z njegovim poslovanjem kot odgovorni funkcionar, takoj podvzeti preiskavo in po verifikaciji faktov postopiti z obdolženim ali obdolžiteljem, kot pravila zahtevajo. In ker je gl. izvrševalni odbor v tem slučaju podvzel potrebno akcijo, da se dožene resničnost ali neresničnost po gori omenjenih osebah obdolžene korupcije, je dr. "Edinost" št. 13 sklenilo dati popolno moralno zaupnico gl. izvrševalnemu odb. za njegovo postopanje. Urgira tudi, da naj čimprej mogoče pronaide dejstva ter strogo postopa po pravilih, ne glede kdo je krivec. Sentiment članstva, ki se je udeležilo gori omenjene seje, je bil, da v slučaju, ako brat Tony Shragal ne bo mogel njegove obtožnice podpreti s fakti, da on ni vreden zaupnice kot bodoči odbornik glavnega potrotnega odbora.

Naloga posameznega člana tega odbora je nalega sodnika. In kot od sodnika, se ne pričakuje od njega samo moralne in intelektualne kvalifikacije pravičnosti in poštenja, temveč je tudi njegova prva dolžnost si prizadevati biti nepristranski pri izvrševanju svoje dolžnosti, kolikor je nepristranost človeško mogoča. Njegova sveta dolžnost je, prvič pronaiti fakta in drugič se ravnati po faktih pri izrekanju sodbe. Ako se tega pravila ne upošteva, hote ali nehoti, potem se ne more pričakovati pravičnosti in pravice od osebe, kateri so dejstva, resnica in moralna in intelektualna poštenost "buržoazni predsodki". Taka oseba ni zmožna deliti pravice in je naivno jo od nje pričakovati.

Končno, zakaj se odevati s plaščem "progresivizma"? Ali mislite, da bo vam šlo zavedno slovensko delavstvo na tako prozoren način na limanice? Zakaj rabiti kamoflažo, ali se bojite priti brez krinke pred članstvo S. N. P. J. Le človek z nepoštenimi nameni navadno operira pod krinko. Ali se strahujete razvalne taktike in vseprekega sumničnja in blatenja? Ali ne veste, da S. N. P. J. garantira vsakemu članu osebno svobodo filozofičnega in verskega prepričanja? Organizacija ni perfektna kot ni perfekten noben živ organizem. Ali ljudje, ki se bojijo svojega lastnega obraza in svoje lastne sence v javnosti, tudi niso nikako zagotovilo, da bodo pripomogli do izboljšanja iste,

pa bili njeni člani ali importirni provokatorji.

Za odbor: Anton Gardes, John Rebel, Martin Kosko.

Milwaukee, Wis. — Razmotri vajoč resolucijo društva "Sloga" št. 16 S. N. P. J. z dne 1. novembra 1925, priobčeno v "Prosveti" z dne 4. novembra 1925, zadevajoče "Progresivni blok", "Delavsko Slovenijo", korupcijo, preiskavo itd., je društvo "Veneta" št. 192 S. N. P. J. sklenilo na svoji redni seji, vršeni se dne 10. novembra 1925, da se z isto popolnoma strinja. Isto v polnem odobrava ter ta svoj sklep priobči v "Prosveti". Za društvo "Veneta" št. 192 S. N. P. J. — Elsie Prisan, predsednica; Hilda Stuller, tajnica in blagajnica.

St. Michael, Pa. — Minilo je že precej časa, kar se nisem oglašil v Prosveti. Vzrok je, ker rajši čitam kakor pišem, a deloma tudi, ker nimam dovolj časa. Pisanje vzame namreč več časa nego čitanje. Zaposlen sem pri težkem delu, da moram delati vsaki dan najmanj po 14 do 16 ur. Tudi ob nedeljah nisem brez dela. Toda nič zato, saj delo, ki ga opravljam, gre v moj lastni dobiček, ne za kake kapitaliste. Zato od delavskih razmer ne bom veliko pisal.

V tej naselbini je samo en rudnik in še tisti ni nič vreden. Lahko rečem, da je najslabši v vzhodni Pennsilvaniji. Premogarji ne zaslužijo niti za svoje potrebščine, zlasti tisti ne, ki imajo velike družine. To je večinoma njih lastna krivda, ker vse za dobro vzamejo od kapitalistov. Tu je Boen White družba dala na 8. aprila pojasnila rudarjem, da ne more več plačati stare plače, da če bodo rudarji hoteli delati vsaki dan za plačo po lestvici iz leta 1917, da bo boljše za rudarje in za družbo. Rudarji se niso nič brigali radi znižanja plače, kar vse je drvelo drugi dan na delo. Sedaj se mnogi pritožujejo, da nimajo plače po lestvici iz leta 1917, temveč iz leta 1913. Kam hočemo pri takih razmerah zvaliti krivdo: na rame kapitalista ali delavca? Delavci sami hočejo tako. Največ pa je pa krivo, ker so delavci preveč nevoščljivi drug drugemu, potem se pa posamehuje, ko dobi na plačilni dan par dolarčkov več kot drugi. To pomeni, da delavec zatira delavca.

Na društvenem polju dobro napredujemo. V naselbini imamo dve najboljši podporni društvi. Prvo je Sinovi složne domovine št. 190 S. N. P. J., drugo pa je od nemake organizacije Arbeiter Kranken und Sterbekasse. Obe društvi precej naraščata v članstvo. Društvo št. 190 ima približno 80 članov v članskem oddelku, kar je precejšnje število, če pogledamo nazaj na leto 1920 do 1921, ko je naše društvo šlo od 30 do 35 članov. — Mike Ferlin.

(Druga dela dopisa nismo priobčili, ker take stvari se morajo rešiti doma pri društvih. Poravnajte torej zadevo z bratom pred društvenim potrotnim odborom. — Opomba uredništva.)

McKeesport, Pa. — Ako pogledamo v imenik delegatov o same redne konvencije, opazimo, da je bilo za delegate dva dela društvenih tajnikov. Konvencija se je vršila tako, da ji ni bilo konca, ko je počela, a še hušje, ko je končala. Pri zasledovanju Prosvete od začetka do konca konvencije, ni bilo mogoče najti dobrih predlogov in zaključkov. Edino to je, da so glavni odborniki in delegatje odglasovali za dnevnic po devet dolarjev, saj je odbor razpisal po \$1.50 na članstvo za pokritje stroškov.

Osmo redna konvencija je tudi izbrala gospodarski odbor. Delavci imajo malo gospodarjev po tvornicah in rudokopih, zato jih potrebujemo še v podporni organizaciji. Gospodarski odbor bo gazdoval, a ti delavec, ki si član S. N. P. J., plačaj, če hočeš, če ne, pa ven iz zajednice. Nikdo te ne vpraša, če imaš ali nimaš, to se je malo jemalo v obzir. Glavno vprašanje je bilo radi socialistov in komunistov.

Prišlo je tudi do vprašanja radi Prosvete, pa delegatje tega težkega vprašanja niso mogli rešiti, temveč so dali članstvu na glasovanje, kar je glavni tajnik izjavil da bo stalo \$250. Nato

delegatje niso gledali, kako se skrčijo stroški. Sedaj hočejo, da Prosveta izhaja v slovenskem in angleškem jeziku. Hoteli bi, da se stari člani učijo angleščine in še plačajo po 5c do 10c več na mesec. Uboga para, kaj si dočakala!

Ako pogledamo v Prosveto, so vsi dopisi usmerjeni proti hrvaškim članom S. N. P. J., ki jih nazivljajo komuniste. Hrvaški delegatje da so prišli na osmo redno konvencijo sami komunisti in da so napadali socialiste. Če bi ti dopisovalci vedeli, na čem je S. N. P. J. dobila čarter, bi tako ne pisali. Še bolje, da znajo, da so ena pravila S. N. P. J. za Slovence in Hrvatce. Če bi tudi uredništvo Prosvete malo globlje mislilo, ne bi takih dopisov pustilo v javnost skozi glasilo S. N. P. J. Dopisi bi morali biti taki, da bi prinašali slovo med članstvo.

Za to pot dovršim in prosim uredništvo Prosvete, da mi ne izpušča besed iz dopisa, temveč da priobči v celoti.

Z bratskim pozdravom. — Marko Sabieh, član društva št. 347.

(Opomba uredništva: Ako bi uredništvo imelo nalogo, da popravi dopise, bi moralo popraviti tudi vašega, kajti nihče ni nikdar trdil, da se bodo morali stari člani učiti angleškega jezika. Poleg tega bi bilo treba popraviti še marsikaj drugega. In če bi uredništvo to izvršilo, bi rekli, da cenzurira dopise.)

Miners Mills, Pa. — Tu imamo stavko že od prvega septembra in ne vemo, kdaj pričemo z delom. Sicer slišimo, da so zaloge trdega premoga pri kraju, a ne slišimo, kdaj ga začnemo zopet kopati.

Vsa čast in hvala gre naši prečastiti duhovščini, ki dasi je različnih narodnosti, je tu večinoma rimskega kalibra. Sedaj nič ne kolektajo, kar je umljivo, ko ima majnar prazen žep. Kadar pa zopet prične obrat, takrat bodo s podvojenjo silo delili kuverte in v potu svojih tolstih obrazov delali za večjo čast dolarja.

Gledam poljske hlape in kobete, kako se gode v cerkev. Dež pada in njihov bogec je toliko netolerant, da nič ne preneha z deževanjem. Saj gredo vendar njega častit!

Imajo lepo cerkev. Župnik si je na njih stroške dal zgraditi prijetno gnezdo. Pa ga je nedavno bogec poklical k sebi. Lep fant je bil, okrog 28 let star, vendar neproduktiven, zato ne žalujemo za njim. Imel je tako slabo karo, avto, ki je mogoče podoben Zavertnikovemu, stala je borih štiri tisoč dolarčkov. Vozil se je počasi, deset milj na uro, ali česta je ronala proti njemu 75 milj, torej je bilo dvenajz 85 milj na uro. Nekaj malenkostnega je bilo ob kraju ceste in avto je imel koleca odgoraj, dva duhovnika pa sta se valjala ob kraju ceste, duša mladega župnika pa je odletela v naročje Jehove. Njegovega partnerja duša je prav malo zgrešila, da ni zletela ravnotja.

Jaz svetujem faranom po vseh farah, naj kupijo župnikom automobile. Čimprej na tak način odrče njih duše, prej bo konec humbuga.

V Prosveti čitam od "progresivnega bloka". Delavske Slovenije nimam, da bi videl, na kak način bodo pometli korupcijo iz S. N. P. J. Prav, prav, le ven žnje. Potem se boste zopet lahko šli igrati slepe miši v mišiganske šume.

Rev. Černetu svetujem, predno bo zopet napadal, zavijal in lagal čez S. N. P. J., naj kupi unčo arzenika in na steklenico naj napiše S. N. P. J. To bi mu pomagalo za vedno.

Pozdrav članom S. N. P. J. — Frank Lipar.

Lyons, Ill. — Članom in članicam društva "Geo. Washington", posebno tistim, kateri so neradni plačevalci društvenega assessmenta, priporočam, da vzamejo v roke pravila in jih pazno prečitajo. V pravih piše, da mora vsak član plačati assessment do 25. v mesecu, ako tega ne stori, da ga mora tajnik suspendirati. To pomeni velik udarec v slučaju boleznai. Točka je važna, pa kljub temu je nekateri člani in članice našega društva zelo malo upštevali. Vzrok je to, da sem bil podpisani skozi devet let preme-

(Dalje na 7. strani.)

